

Mršina III. odboje
PLICHTA Stanislav, svo-
bodný, dělník z Šebko-
vic, okres Moravské Ru-
dějovice, se narodil
16. listopadu 1931 v
Třebíči a komunistic-
kou justicí zařazen
do skupiny Babice. Pop-
raven 23. května 1953 ve
2,10 hod. ve věznici
Pankrác. "PIETA"
Nikdy nezapomeneme!

PLICHTA Stanislav

Zatčení Pinocheta vyvolává asociace

■ Poslanci P. Nečas (ODS) a L. Zao-
rálek (ČSSD) schvalují zatčení
gen. Pinocheta v londýnské ne-
mocnici. Vyjadřují pocit zadosti-
učinění a zatčení považují za le-
gitimní. Ale jaké morální zado-
stiučinění pocítují z toho, že
u nás žijí - a to dobře - zločinci,
kteří v 50. letech mučili a vraždi-
li naše občany? Estébáci, proku-
rátoři, soudci, političtí funkcioná-
ři, kteří toto nařizovali nebo
o tom věděli?

Na základě těchto barbar-
ských způsobů vyšetřování bylo
242 občanů popraveno, stovky
dalších zemřely bez soudu, dese-
tisíce byly odsouzeny k dlouho-
dobým trestům atd. Dle meziná-
rodních dohod a zákonů, i záko-
nů této země, jsou tyto zločiny
nepromlčitelné. Ale u nás bylo
od r. 1990 odsouzeno pouze ně-
kolik osob!

Jaké „morální zadostiučinění“
pocítují naši poslanci? Prosadí,
aby byly tyto zločiny potrestány?

generálmajor v. v.
Miroslav Kácha, Praha 8

metro

Pražané vzpomněli na odvlečené ruské emigranty

PRAHA - Věnce položila čestná
stráž k pamětní desce na pravoslav-
ním chrámu zesnutí Přesvaté Boho-
rodice na pražských Olšanských
hřbitovech k uctění památky ruských
a ukrajinských antikomunistických
emigrantů, kteří byli z Českosloven-
ska po skončení druhé světové války
odvezeni do sovětských koncentrač-
ních táborů. Po ruské komunistické
revoluci v roce 1917 emigrovalo do
Československa na třicet tisíc Rusů
a Ukrajinců. Počátkem 20. let tvořili
tito uprchlíci až 80 procent studentů
prvních ročníků ČVUT. Koncem
30. let mělo již 9000 uprchlíků čes-
koslovenské občanství. Rada z nich
byla však v roce 1945 odvezena do
sovětských gulágů. čtk

U v n i t ě ř ě í s l o :

1. ThDr. Antonín H u v a r: Svěcení nově vybudovaného kostela na Mírově. "Svědění" č.18/1998.
2. Jiří J e š: Třináctá komnata. "Metro" 17.11.1998
3. Marek K e r l e s: "advokátka chudých" Elvíra Tomá-
šková se nehodlá vzdát v boji se soudy. "Lid.noviny"
4. Viktor H e z d í č e k: Legitimita moci je dnes ko-
nstruována v médiích. "Lidové noviny" 19.10.1998

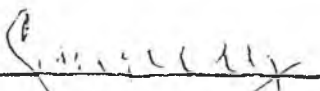
Předpokl.cena: 2,- Kč MČ 47263 Náklad: 50 výtisků

v y c h á z e l o 1 9 7 3 - 1 9 7 5
o b n o v e n o 1 9 8 7 r o č n í k 1 5 č í 4 7

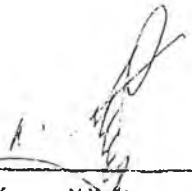
Vydává: Vladimír Hajný Red.
ČSA 34, 787 01 Šumperk rada:+Julius A.Varga

Plnění závěrů komplexního hodnocení

Souhrn ing. Vladimír Hajný plní úkoly v závěru komplexního hodnocení oborové velmi dobře. Prohloubil svoji pracovní, odbornou i politickou a pedagogickou. Úkoly roku 1972 splnil beze zbytku jak po stránce kvality tak i kvantitativně. Osvědčil se jako samostatný, velmi ochotný, zodpovědný pracovník. Vystupoval na veřejnosti ve smyslu požadavků, které jsou kladeny po stránce politické na pracovníky vědecko-výzkumné základny ČAZ. Dále je nutno osobně studium, případně postgraduální studium prohlubovat svoji odbornost a stále více se zapojovat do společenského politického dění v rámci ústavu, v terénu i v místě bydliště.

podpis hodnoceného

podpis hodnotitele

schválení vyššího nadřízeného

Ještě tohle finále seriálu komplexního hodnocení na ÚZPP Praha - Suchbát z roku 1973 v čele se známým tandemem Ing. Očádlík a RSDr. Pulec, kteří zde jak je vidět v podstatě bazírovali jen na politické angažovanosti a odbornosti v té době byla spíše okrajovou záležitostí. Ostentně co také měli pořád psát. V. H.

Takováto hodnocení, hlavně to z roku 1972 /uverejněno v předcházejícím čísle/, kdy jsem si musel sáhnout až na dno své zbabělosti, však na druhé straně mě vyprovokovaly k jedinečné formě obrany a r. 1973 vznikla "Res publica".

CESKÁ REPUBLIKA

středa 14. října 1998

Restituenti včera demonstrovali

Praha - Na 200 členů Svazu občanské sebeobrány (SOS), jenž sdružuje zejména restituenty zemědělského majetku, kteří se již osm let neúspěšně u soudů domáhají svých restitučních nároků, včera demonstrovalo před Úřadem vlády a poté na druhém nádvoří Pražského hradu. Touto demonstrací chtěli restituenti upozornit podle slov předsedy SOS Antonína Duška na situaci v české justici, v níž vidí hlavní příčinu toho, proč nemohou ani devět let po listopadové revoluci získat zpátky svůj původní majetek.

Ředitelka odboru stížností a milostí ministerstva spravedlnosti Hana Buršíková členům Svazu občanské sebeobrány před Úřadem vlády přislíbila, že je ministr Motejl přijme během několika týdnů.

Restituenti z celé České republiky včera demonstrovali před budovou Úřadu vlády v Praze a požadovali přímé jednání s vládou, ministrem spravedlnosti Otakarem Motejlem a novelizaci současných restitučních zákonů.

Foto: ČTK / JUDITA THOMOVÁ - MAUEROVÁ

 Svědomí

CONSCIENCE

Nezávislý čtrnáctidenník
Roč. V., č. 18/1994

Časopis je pokračovatelem
"Našich hlasů" založených
v r. 1955 a "Věžná" v Kanadě.
Není určen pro vydělákl

Spolupracuje
redakční rada

Vydavatel a šéfredaktor:
MILO KOMÍNEK

Zástupce:
Ing. Oldřich Tihelka

Grafická úprava:
Gabriela Žvaková

Vydává a tiskne:
S V Ě D O M Í
2096/A Dundas St. W.,
Suite 4

Toronto, Ont., Canada
M6R 1W9
Tel./Fax: (416) 539-9017

● ● ●
Redakce a administrace
v České republice:

S V Ě D O M Í
Pošt. schr. 70, Pošta 12
738 02 Frýdek-Místek
Tel./Fax: 0658 348 63

Vedoucí: Petr Kominek

Administrace:
Gabriela Žvaková

Vychází dvakrát měsíčně

Redakce za podpsané články
nenese zodpovědnost
a nemusí se s jejich obsahem
zotožňovat.

Nevyžádané rukopisy
se nevracejí.

Svěcení nově vybudovaného kostela na "MÍROVĚ"

ThDr. Antonín Huvar

Milí spolubratři a sestry!

Každé svěcení oltáře či chrámu je nepochopitelnou slávou žijící církve, je radostí všech, kdo pochopili, že oltář a chrám je středem, od něhož se odvíjí tisíciletý duchovní život a to jednotlivců, celých národů a zvláště církve. Proto mi jistě dovolíte, abych vám vyslovil upřímný dik za dnešní nepřelžitost, kdy vás mohu pozdravit na tomto místě, které ve své minulé hrůze znamenalo těžké pozhánání pro všechna nastávající desetiletí, protože vycházelo ze společného úsilí i utrpení.

Toto setkání je nejenom neobvyklé, ale též neobyčejné. Pokud mohu oslovit především naši muklovskou rodinu, podotýkám, že již náš zástup nepochopitelně prořídil. Ale zdůrazňuji na tomto místě, že k toliké radosti našich nepřátel. Musíme my vždy vystupovat jako poslední pravdiví vykladaatelé nejbližší minulých dějin českého národa?

Neberme tuto skutečnost povrchně. Přítomnost nás drtí stále ještě děle, protože v tomto generacním boji jsme vlastně odsunuti na zcela vedlejší kolej a naše celé hnutí se stává skupinou nenáviděné třídy národa. Jen je nám těžko, a to zdůrazňuji hned na začátku, že na všech důležitých a významných místech řídí osudy národa i naši české církve generace, která nic neví a nechce vědět o trýzni padesátých let. Těžko se i nám mluví o těchto událostech, protože cítíme, jako by

každou připomínkou jsme jen vrhali hrst soli do očí těch, s nimiž máme cokoli společného. Byla to realita nepochopitelně tvrdá ve všech přestálých hrůzách a tvrdosti.

Nerad to říkám, že tolikrát bereme na vědomí tuto skutečnost jen s lítostí, protože cítíme, že svým živým hlasem jsme mohli zabránit tolika chybám, které nás obklopují. Mohli jsme být i konstruktivními tvůrci ve všech hodnotách, které byly a jsou potřebné, zvláště pro naši nejmladší generaci. Jen ona je tou nosnou, můžeme říci vyvolenou generací, pro kterou stojí za to obětovat ještě i to poslední.

Kostel i oltář byl vždy místem usebrání, odpočinutí, ticha, ale též i síly, kterou Bůh vkládá vždycky i v tuto dobu do sepjatých i třeba ubolavělých dlaní. Kostel byl vždy místem siláků, kteří řídili osudy

Biskup J. Hrdlička z olomoucké arcidiecéze - při svěcení nově vybudovaného kostela na Mírově

2

Padlo více dobrých lidí....

Při revizi procesu se skupinou Rudolf Pohl a spol. v r. 1956 vypovídala k věci jako svědek též bývalý předseda senátu Státního soudu, který skupinu soudil, neblaze známá JUDr. Drahomíra Dohnálková. Její výpověď je nevyvratitelným svědectvím o podřízenosti soudů politickým zájmům a o naprosté absenci morálky komunistických soudců. Rozsudek vynesla proti svému vnitřnímu přesvědčení, čímž porušila zásady trestního řízení. Ztotožnila se s politickými tlaky, ač tzv. trestná činnost

vedoucího skupiny Rudolfa Pohla dle jejího vlastního vyjádření naprosto neodpovídala trestu smrti. Vyhověla přání tehdejších politických činitelů a v neprospěch Rudolfa Pohla vynesla absolutní trest.

Dr. Dohnálková tehdy (r. 1956) uváděla, že na ni vykonával nátlak na vynesení trestu smrti další předseda senátu bývalého Státního soudu, smutně proslulý dr. Rudý. Tehdejší političtí pracovníci, s nimiž dr. Dohnálková věc projednávala, klíma a Paleček také neprojevili zájem o jiné řešení. Paleček dokonce před Dohnálkovou cynicky prohlásil, že nemá smyslu tuto věc

Zleva: řím. kat. farář z Mohelnice a ThDr. P. Antonín Huvar dlouhodobý politický vězeň ve věznici Mírov

lidstva. Je to i dnes a musí zůstat místem odvážné a někdy i nebezpečné pravdy. Proto jsme naplnění vděčností k Pánu, že můžeme ještě jednou pohlédnout na ona místa, která pro tolik našich bratří byla opravdovým peklem. Pro nás však svou celistvostí i toto středisko bylo místem vroucího žehnání, proseb a odevzdání tolika set posvěcených rukou, které se demě. i naplněly ve značném počtu. Spínaly se tedy už by český národ. Něd. k. byl bloudil, ale byl jenom jedním z několika národů Evropy a světa, které stejně i dnes úpí pod různými národními anebo anarchistickými zrástami.

Neberme tuto příležitost jen jako vzpomínkovou slavnost. Nás naplňuje přítomnou teknout, že zde již nestojí v čele církve nikdo z těch velkých biskupů, kteří společně s námi pracovali na vatárně stolárně, metráme nebo jen na úkli-

du. Nejenom s námi dleli, ale mohli celou svoji váhou být viditelnými pilíři, o které jsme se opírali. V době, kdy já jsem zde byl s ostatními spolubratřími, z nichž množství už překročilo práh času, bylo nás kněží s biskupy téměř 700.

Tvrdím, že každý z nás, kdo se mohl setkat jen s Otcem biskupem Gojdičem, jak jsme říkali zjevně se vzájemnějším světem na l. spínou, která nás obklopovala, zatekání p. vizi opravdového nástupce ep. t. Byla to pro nás v člověku vě. i na prvotní církve.

Tak nádherně obnovený chrám na nádvoří ostatních hrůzných budov, jejichž vzržení dostává zcela lidský ráz. Biskup světitel požehná tomuto symbolu znovuzrození. Jak byly i tyto prostory potřebné v době, kdy rozmláceli naše údy, kdy i toto by znamenalo oporu o to nejvyšší. Měli jsme však možnost vy-

konávat osobně duchovní cvičení, která trvala celé pětiletky. Kdo se chce měnit, ať nehlídá na potřebný čas, ať se nebojí obětí, ať nepřestává cvičit všechny své danosti i možnosti a odváží se ve všem mít rád.

Cítíme to, že nejdříve musíme v sobě vybudovat Boží chrám, tolikrát na vlastních troskách, podobně jako vyrostl nesmírnou námahou i tento dům Boží. Jeho předchůdce se pokoušeli zničit vychovatelé minulých časů. Chtěli se nám vysmát a zdůraznit náš jistý nutný zánik. Mluvili nám o odstranění starých předsudků. Vysmívali se nejen církvi, ale všemu slušnému a potřísnili rudou slinou každého, kdo smýšlel jen částečně jinak. Přítom se holedbali, že náš zánik je definitivní. Této gamituře se to nepodařilo. Ale nyní, jako by se to dařilo každému z nás, kdo svou povrchností spálí, pošlape, rozmetá Boží chrám zapřením svého sebevědomí a rdousi naučenými zlozvyky nebo vědomými hříchy svoji vlastní duši. Podle vůle těch, kdo nás likvidovali, jsme měli být pohrouženi do onoho shnilého mlčení, do ticha hřbitovů bez křížů, kde všechno pádne nenávratně.

I dějiny mají jiná pravidla než tolikrát zkažený lidský systém. Naše století je dobou válek, krutostí, lži, podvodů, ale též krajních obětí a krásy životů čistých a divů velikolepých usilovitých. Vy všichni bratři, kdo jste byli vtaženi do onoho souložní krutosti, kdo jste měli čekat na martyriu minulých desetiletí, všichni bez rozdílu, jiný bylo dovoleno jenom vzpomínat na své nejbližší, jste již jedinými svědky, kteří nesmějí umlknout do té doby, než obě po nás jdoucí generace uslyší o tomto období. Cítíte ony skuliny ve školách, ve veřejném životě, na místech, kde se nám prezentují naši představení. Tato

předčasně rozmazávat a rozkrájet do světa, že padlo více dobrých lidí než je Pohl a že je v zájmu věci ponechat celé záležitosti volný průběh (viz protokol z 29. 8. 1956).

Rudolf Pohl byl popraven a v r. 1990 posmrtně plně rehabilitován.

JUDr. Dohnálková již nežije. Stejně tak jako většina dalších soudců, kteří posílali nevinné do kriminálu a na šibenici. Od těch soudců a politických pracovníků, kteří ještě žijí, však nemůžeme očekávat nic jiného, než jejich známé "nic o tom nevím", "věc

3

Pokračování

vůbec neznám", "dokažte mi, že jsem to či ono řekl", "na nic se nepamatuji". Nevdíme se, vzdýt my je k takovému jednání svým pseudohumanistickým a pseudodemokratickým postojem přímo vyzýváme a jejich výmluvám oficiálně věříme, i když víme, že nemluví pravdu.

Jejich ideologičtí potomci žijí a o obecných věcech stále rozhodují. Rozšiřují i nadále led politické nenávisti a zloby a nejsou schopni najít v sobě trochu morální síly a odvahy, aby vyvodili ze svého jednání důsledky, které by je zařadily mezi

ostatní slušné lidi. To se spíše naplní příšlíví o velbloudovi a jehle.

Karel Maříncr

"Zpravodaj KPV" č. 7/94

pravda se jim zdá archaicky zastaralá, nepotřebná, protože bez ohledu na smetiště, ve kterém ve zbabělém násilí pokračují i tolikéři naši věřící, chtějí budovat jasnou budoucnost. Těchto ničemností se dopouštěl český člověk na českém člověku. Nás může bolet ona největší rána, která jítí rány všech, kdo procházeli těmito stíny a nespíme již ani doufat, že se něco změní. Nesme svůj úděl s takovou vnitřní usebraností, jak jsme to dokázali ve všech těch rozmanitých šatlavách.

Chce snad někdo budovat budoucnost bez toho, že by pokáním a láskou vyrovnal to, co jsme jako národ přešli? Kolik to bylo násilně ukončených životů, kolik rozbitých dlaní, které neměly sílu se vzpínat k Nejvyššímu, kolik to bylo nedokončených životů, jejichž krev neustále volá aspoň po pokání generace, která vstoupila do našeho vědomí. Ten, kdo nepřešel tímto konstrbatým životem nepochopí, jak se klopýtá. Kdo nešel cestou rozbitých svalů a hladovkami korekcí, kdo nemusel drát smradlavé peří nebo kutat uran, či brousit sklíčka, těžko pochopí, jak je život někdy k neunesení těžký. Mentalita našeho národa se ukázala skoro vcelku nízká a my to nemůžeme vyrovnat jen výmluvou, jen nasloucháním nebo tím, že se podělíme o prožitky bratří či sester.

Míro, je pro nás jen vzor z dneš zastupcem všech lapáků, které nás živily, šatily, chránily a pokoušely se převychovat. Všechny vnitřní metody byly vždycky o dleskem projevu tohoto drze skřecneckého systému, který v přilehlé době zavrhl sám Bůh a proklely tisícovky lidí.

Smrt bratří a znovu zjištěné rány však tolikrát zmnohonásobily Boží působení v člověku. Pokračováním utrpení, ukřizování, strastí, které jsme dokázali klidně obžtovat za ji-

né. Ale mohu říci, že všechn prožité čas cílil k nadějně jistotě, že každá hodina života i v těchto hrabách má cenu věčna. Jak krásný byl každý den, kdy jsme oproštěni od vnějších malicherností žili onou velkou láskou, která nezná zloučení. "Nikdy nezlořeč ani sým nepřítelům, protože jejich obrácení vložil Bůh do tvých rukou".

Dnešní posvátný úkon je pravdivý nejen symbolický. Jemné zehňání vodou a olejem je protikladem ke všem strženým ranám, jimiž jsme měli pochopit dravce minulého systému. Zatímco na celách jemně zněly žalmy a chvalo zpěvy, oficiální řev vychovatelů se snažil přehlušit tyto chvály a ječel, do světa slova rouchání proti Bohu i proti lidem. Hrubosti nám měly zchabnout paže, aby se nedokázaly sepnout k modlitbě, tak jako na veřejnosti bylo dovoleno jen jediné gesto a to zařatá pěst.

Tyto hrůzy již nikdo neomluví, protože nikdo nemá sílu odčinit hodiny, léta, desetiletí, všechny ony rány a nemožnosti tolika ušlechtilých bratří a sester, kteří mohli celou dobu nezištně pracovat pro národ. Jak hrozně jsme prohospodřili tolikéře poklady, které Bůh věnoval živému členu národa pro dobu jiných. Tvrdost minulých desetiletí nespěívá jen v nátilnostech, více tkví ve zmožnosti dobra, které mohlo působit, vyelovávat, podírat a pomáhat, aby nás národ mohl v životě žít. Důsledky jsou nerměřitelné a trst, pokud se Bůh nasmiluje, bude stíhat ověn přeživající národ, který se bál mocných, ale bezmocně hledí na bující hřebky, které ničí kořeny jednotlivců, národa i církve.

Vzpomínáme na všechny, kdo nám byli blízcí v utrpení. Na ty, jejichž mladá těla chátala ve všech možných i nemožných našich šatla-

vách a lágrech, kdo musel odhodit, chápeme-li to větším způsobem, nejkrásnější léta svého zralého mužství. Zahrmujeme do svých vzpomínek dnes ty, kdo odešli po nesčetných mučeních jako zde převor Hartl ... a tolik jiných ve všech kriminálech naší vlasti. Mnozí odešli před desetiletími, sotva se jich dotkl karabáč, jiní po bolestném odloučení od svých, se zničením srdcem. Kolik je to svědků neslavného úseku českých dějin. Ale je to velká řada mučedníků, na které bohužel ani naši spolubratři tolikrát nechťejí věčně pomyslet. Tito však nikdy nebudou mrtví navždy, neboť ti, kdo trpěli pro Boží zásady nebudou nikdy Pánem zapomenuti anebo od Něho odmrštěni. "Blahoslaveni, kdo trpí pro spravedlnost".

Neděláme z nich s. até, nestavíme je na viditelná místa v našich chrámech, ale oni prokázali své hrdinství nejvíce v tom, že vystoupili ze všednosti komunálního konzumního života a bojovali navzdory přešle proti poznanému zlu. Někteří synci sotva vyučení, bráskové sotva po maturitě, slavní doktoři a profesoři, řádoví kněží i hodnostáři minulých desetiletí, ti všichni defilují nyní o to ve smutnější řadě, protože i na ně na všechny budeme v záti avíc nad hroby pamatovat. Kolik z nich, jen s litem vody a keškem ehkba, a na to každý den, v korekcích a na an. atkách s tímým usebráním aneb os. hlučným "Blíž k tobě Bože můj" na opak. ných cimrách, kolik synků t. r. rých, ale též zlomených a zdrcených, neslo na sobě pečeť přestupníků lidských zákonů. Ale většina z nich se neprovinila ničím proti zákonům Božím v sobě. Všichni jsme usilovali společně i jednotlivě o spravedlnost, chtěl jsem být odděleni od lidí podlých, od nemravných praktik všech těch, kdo

K osobě a kariéře dr. Dolnákové:

vyšetřovatelka StB, prokurátorka u Státního soudu v Brně, soudkyně Státního soudu v Brně.

Jako vyšetřovatelka si léčila komplexy pramenici z vlastního n. vábného vzhledu mučením mladých žen, čím politnější, tím hůře pro ně. Specialitou dr. Dolnákové bylo přikládání hořící cigarety na prsy vyšetřovaných děvčat.

Itaková zrůda měla pochybnosti o správnosti rozsudku smrti, který musela vynést. Oč "růdnější" byli čelní představitelé režimu

a re. tím sám, v jehož jménu se tyto zřidnosti děly

Ar. Slabák

ÚTERÝ 17. LISTOPADU 1998

metro

JIŘÍ JEŠ

puber. ta

Milo Komínek při čtení epistolý u příležitosti svčeni kostela na Mírovč (všechny foto M. Buskova)

hlásali bídný marxismus a tolikrát cítíme, že podle zařazení jsme se myšlíli. Ale před Bohem jsme jísti, že to byl jediný možný způsob, kterým jsme sobě i jiným zachránili život Boží v sobě.

Vy, přítomní bratři, jste posledními živými svědky, kteří nesmějí ustát u hlásání těchto historických skutečností a to ani tenkrát, když poznáváme, že je to protivné nadřizeným i tolikerym z našich představených. Ti, kdo se museli halit do cáru, potřísněných vlastní krví mají zůstat hvězdami, které nezapadnou. Zatímco velké slunce se každého dne skrývá, títo musejí zůstatvat jako nepatrný rozžatý kahanec, který pro nás tak čta to v tichých znamenal mčr i jistcu života. Ale spřn tento zachránit boží kahanec zachraáme sobě i jiným, aby nás chránil a ukazoval bezpečnou cestu k životu čistému i věčně radostnému.

Mírov, 30. 10. 1994

Žít je neobratně sestavná hostina, při níž se neupřívě čelá na předčrím, zatím co kolem přšla v tichu hlavní pečně. Kafka

"Volte chytře,

"Nevěřte pohádkám."

V. Klaus

ODS 98. volební nořiny Občanské demokratické strany. Výsk je zdarma. Vydává Pražský volební štáb ODS.

Když mi dás hlas... Lucie Břhá a spol. pro

Třináctá komnata

Píšu tento sloupek deset dnů předtím, než má vyjít. Na týden předcházející jsem byl pozván do Londýna, abych tam v českém centru vykládal něco o souvislostech mezi 28. říjnem a 17. listopadem v našich novodobých dějinách. To pozvání mělo něco do sebe, protože tu prvotní souvislost v roce 1939 jsem vzhledem ke svému věku v Praze zažil a vzhledem k náhodným okolnostem jsem pak po padesáti letech zažil ten náš 17. listopad 1989 zase v Londýně. O čem tedy mohu podat zprávu třeba našim prvovoličtům, kteří před devíti lety chodili do třetí třídy a roč. 1989 je pro ně tak v. lálání, jako byl pro mne v mých osmnácti letech proces s Omladinou? Je například dobré vědět, že na podzim roku 1939 měli Češi z hlediska své národní psychiky za sebou příčerný rok. Po obrovském vypětí českého nacionalismu podepřeného masarykovskou teorií humanitní demokracie a namířeného v tomto případě oprávněně proti německému zlu zvanému nacismus přinesl Mnichov nepředstavitelný pád, kdy se každý musel chytit toho, co v sobě no sil. Lůza se chytila toho, co je jí vždycky vlastní, to jest nenávisti ke všemu, hlavně k těm, kteří mají víc v hlavě a víc v kapsách. Demokraté se chytali pochroumaných pečiček své ušlechtilé, ale nevyhraněné víry a zjišťovali, že ta pečička je nad zemí neudrží. A katolíci intelektuálové místo toho, aby se drželi své obojke víry Kristovy, spíše se ropmněli na 17. kteří jim podle jejich přesvědčení Krista ukřivovali, svými antisemitskými projevy přivedli Josefa Čapka k povzdechu: „Můj bože, co jen to ty lidi posledo?“

K dovršení hrůzy přišla německá okupace 15. března 1939. Na obraz zd. planého národa popsal básník slovy: viděl jsem slzy v očích žen, viděl jsem pěstí tatáté, počkejte málo, málo jen, však vy nás poznáte!

Až se div se, stačilo skutečně málo jen, pouhých sedm aměčů, a jednadvacáté výročí už neexistujícího Československa znamenalo vřubch na pražských ulicích. Československá republika jako by se právě v den své tehly uznávané plnoletosti probudila aspoň na chvíli z klinické smrti. Zde je tedy souvislost 28. října a 17. listopadu zcela přímá, neboť při demonstracích Němci posíleli studenta Jana Opletala, který za několik dní zemřel a při jeho pohřbu 15. listopadu došlo k dalším demonstracím. Němcům pak trvalo dva dny, než připravili akci k poravě devíti studentských funkcíonářů, k deportaci stovek studentů do koncentračních táborů a k vydání příkazů o uzavření českých vysokých škol, tehdy zatím na tři roky. To, že při výběru těch devíti kandidátů smrti sáhli i do řad svých potenciálních sympatizantů, to patří k jedné z prvních záhad a trpkých ironií data 17. listopadu, i kdy: tenkrát šlo o událost značně tragičtější, než byla komedie s „mrtyvm“ Martinem Šmídem o padesát let později.

V dalším nekláším půstoletí se 28. říjen a 17. listopad v běhu českých dějin přímo nesečel, až tedy zase v roce 1989. Tehdejší čelný funkcíonář KSČ a SSM a dnes už přejný podnikatel Vasil Mohorita nám za celých těch devět let ještě neřekl, co ho to napadlo, aby se po divokých demonstracích 28. října a ve chvíli, kdy se už hroutila berlínská zeď, postavil za svolání manifestace studentů a inteligence – tedy té nejvznětlivější protikomunistické složky obyvatelstva – a čelný kandidát v nynějších komunálních volbách a tehdejší estébák Ludvík Žižka také řekl, jak to vlastně bylo s tím Martinem Šmídem. Zato tehdejší šéf pražských komunistů Miroslav Štěpán před necílika lety vyprávěl Reflexu o zprávě

svého moskevského lídla, který u něž dy v srpnu 1989 hlásil, že v polovině listopadu mají být pražské ulice plné lidí. Řeknete, že Štěpán si to mohl vymyslet, jenže zcela nedávno i muž tak seriósní jako německý velvyslanec v Praze Steiner potvrdil, že podobnou zprávu u měl i on už v létě od jednoho Gorbačovova člověka. Ano, 17. listopad je to dlouho zůstané třináctou komnatou, do níž není povolen přístup. A v té komnatě jsou patrně ukryty i různé fondy a bohvico ještě. Asi se na to budou muset podívat až ti dnešní prvovoliči – tehdy devítiletí.

Legitimita moci je dnes konstruována v médiích

říká filozof Václav Bělohorský v rozhovoru pro LN, který se týká (nejen) role médií ve skandálu Clinton-Lewinská

„Každá moc, nejen politická, musí mít určitý odstup od 'podřízených' či 'lidu', ať už je jeho zdrojem boží původ moci, či kompetence státního úředníka, nebo autorita vědce, specialisty. Někdo, jehož sexuální preference jsou tak intenzivně popisovány v médiích jako ty Clintonovy, ten odstup a tím i svou autoritu beznaděně ztrácí,“ míní Václav Bělohorský.

L.N.: V jednom ze svých rozhovorů polemizujete se stále rozšířenější představou, že žijeme ve společnosti informací. Tuto společnost je stále ještě přímýsmyslně, říkáte. Právě aféru Clinton-Lewinská považujete dnes některé jako signál skoku do informační společnosti. Souhlasíte s touto interpretací?

V programovém prohlášení vlády ČR napíklad čteme: „Vlada považuje za svůj integrální cíl příspěvek k tomu, aby se česká společnost stala společností vzdělání.“ V zdálosti této je taková společnost, ve které lidé mentálně směřují informace a mají je používat pro realizaci svých cílů. Čtení informace je funkce její smyslové hodnoty. Podmínkou fungujícího trhu je co nejméně zveřejnění informací v rámci nějaké nezávislé síťe, v níž někdo nemůže vydělávat na tom, že je v něm význam kresleje, utváří či blokuje. V současnosti globální kapitalismus existuje naopak jasně „informační a znalostní hegemonie“, vykonávaná hrdkou nejmodernějšími technologiemi.

V Clintonově aféře nejde o zveřejnění informací, ale o něco, co bych chtěl zachytit dost nemotorně formou „legitimizování zveřejnění ve veřejném prostoru“. Média totiž potřebují skandály, a ty lze vyvolat nejsnadněji tím, že se zveřejní něco, co patří do sféry intimity, co máme rábný zveřejňovat, co nemá být „cebným systémem přístupno“. Ty zábavy či skrupule jsou hluboké, mají kořeny v naší tisícileté morální tradici. Ve slově „obscenní“ je důležitá ta předpona ob-, kterou napříme třeba v německém Obeliskton, což znamená píseň. Obscenní je divat se na někoho přes vlastní pohled, jako by nebyl živý, jako by se nám msněl ukazovat bez prsoucíh zabrán živořících, byt nám totálně přístupny. Obscenní média nad druhým člověkem je strážna, protože díteln je vydat našemu pohledu jako pouhý předmět, bez mlouho vzájemnosti. Tade vědi o tomto nebezpečí, a proto se obscenním pohledu vyhýbají, vytváří jej na okraj veřejného prostoru jako „pornografiu“. Média se ale často pokoušejí etablovat obscenní ve veřejném prostoru, aby „měla skandál“ a lépe prodávala své „informace“. Vysvětlovám, spolu s vedou nebo histori, je jeden z mých způsobů, jak etablovat obscenní ve veřejném prostoru. Připomene si slavný „Malleus maleficarum“ neboli „Kladivo na čarodějnice“ dominikánu Kramera a Sprengera z roku 1487. Sprs mloulost vědecký a právníky pohled do pojmu čarodějnice, ale stal se naopak jedním z největších zdrojů obscennosti, pornografie, nelidskosti, sadistní a nehybné politické moci všech dob. Hm na čarodějnice je použitelný právě tím propojením porno-

gratie, práva a politiky. Ve veřejném prostoru byl ustaven permanentně plápolající plamen skandálu, na němž můžeme spálit nepohodlné spulobčány nebo v jeho jasně povstít své uchýlné sklonky na vědecké či politické téma, legitimizované dokonce morálně. Už Michel Foucault ukázal, že moderní věda o sexu včetně psychanalýzy věděci za svůj úspěch tomu, že nám umožňuje mluvit ve veřejném prostoru legitimně o vědecky - o sexu, a tak lidi uspokojovat a kontrolovat, a navíc na tom vydělávat.

Lary Flynn, král americké pornografie, se ve svém obdivu pro usilí nezavznělo vystrované Kennetha Starra rozhodně neměl. Styl vyšetřování udělal hodně pro legitimizování pornografie ve veřejném prostoru

Václav Bělohorský: Média potřebují skandály, a ty lze vyvolat nejsnadněji tím, že se zveřejní něco, co patří do sféry intimity... Foto archiv LN

Vždyť díky neutrálnímu, právníkovskému jazyku se obscennost etabluje v samém srdci veřejného prostoru - ve zprávách. Americká pravice navrhovala chránit děti před pornografií různými zákazy a omezeními - teď jim nezbyvá než učinit zprávy dětem nepřístupné.

L.N.: Celý případ ale určitě nelze redukovat jen na nějaký princip. Příchodem mediální kampaně jsou jisté např. i skryté důvody politické. Slysím různé „politické drby“, Star je prý exponentem toho či onoho koncernu. Nevím, vim ale, že Clinton se stal prezidentem také díky volební kampani, která jej zobrazovala jako mladistvěho muže, jenž zřídil v sedědvátých letech, a je proto otevřený a svobodomyšlný. Domnívám se, že v tomto bodu proto jeho „amagé“ se projevuje i podvědomě nenávisť americké pravice k poselství vzpurné doby, již Clinton reprezentuje.

L.N.: V souvislostech aféry se zdá, jako by ani nebylo možno hovořit v politice politickými prostředky. Je teď např. vůbec nějaký rozdíl mezi sexem a politikou?

Co bylo ve 14. a 15. století náboženské a co politické? Co bylo v 19. století ekonomické a co politické? Co je dnes mediální a co politické? hranice mezi politickým a nepolitickým byly vždy funkce doby, v níž se usilují. Představa, že politiku je možno udržet usvním nějakých přes-

ně definovaných tematických či metodických mramul, je iluze pro demokratickou společnost velmi nebezpečná. „Nechte to politikům!“ je pro demokracii jedna z nejnebezpečnějších zásad. Byla v oběhu zvláště během kampaně pro referendum o vstupu do NATO. Ještě tak aby o tom rozhodovaly ženy v domácnosti, jejich synové by sice padli v boj za zájmy bohatého Severu planety, ale ony do toho mluvit nesmějí, to nechte odborníkům z národních politických stran! Naopak - nechte politikům a odborníkům, o všem se snažte rozhodovat sami!

Sex byl prve od počátku jedou z nepolitických témat. Křesťanství není než totalitní represe sexu, těla a svobody ducha. Každý politický

Nesporné je nepřipravenější rysem celé aféry to pronikání právní řeči do kulturního. Defiance, kterou jste citoval, je totalitní, je to jakýsi předstupu budoucí reglementace a totalitní kontroly intimity, soukromé sféry a vnitřního života vůbec ze strany státní moci. Už rozdílný sociální stát sedědvátých let byl mnohá intelektuální demence jako pastýřská nebo pečovatelská moc, která vladne do veřejné sféry a podrobne zákonem to, co v nás má být vždy jen soukromé a nezávislé. Co nelze pospat právní fetiš, ale jen zachytit v náznaků ve svobodném dialogu s druhým, vedeném v přirozené duchu, v níž není nikdy nic předem definováno a připraveno. Posvátá krávná Západa, právní stát, jako by už svým usilováním obscenním jazykem obrozval doslova vše na nás a v nás.

Pro motto své staré, ještě disident-
ské knihy *Krise eschatologie neobscennosti* jsem si vybral citát z Alexise de Tocqueville: „Ve všech civilizovaných zemích po boku tyranů, který poroučí, nacházíme téměř vždy také právníka, který legalizuje a systematizuje jeho svévolnost a nekoherentní vládu... Kde se tyto dvě síly setkají, tam se ustaví despotismus, který nenachází lidstvo dýchat; kdo v něm vládne bez právníka, mohl být jen jedním stranou tyranem.“ Jasnovid-

systém chce nějak regulovat a kontrolovat sexuální aktivitu svých poddaných či občánů. To, co nazýváme morálka, výchova, zdáví, říze souvislost s regulací sexu. Vzpomínám si ještě na komunistické pruderenční a obecné pokrytectví v této věci? Na cenzuru u umění? Každá revoluce či revolva picholozá také plány na sexuální emancipaci lidstva. Platí to dokonce o našich táborcích. Dělky systém mluvení a pomlouvání, jehož dějiny studujeme pod krycím názvem „opadlný právní systém“, je přece založen na zastravování a potlačování především sexuální svobody.

L.N.: V prázdné aféře jsme se mohli setkat s právní definicí sexu, která říká: „Někdo má sexuální vztahy, když se oddává kontaktu s genitáliemi, konečnicí, slabínami, prsy, vnitřní stranou stehna nebo hýžděmi nebo jej podlézáte s cílem vyvolat či zveřejnit sexuální touhu.“ Zároveň jsme mohli zaslechnout názor, že vzniká potřeba právně zakotvit hranici mezi veřejným a soukromým. My Evropané sledujeme počátek demokracie ve starém Řecku, kde stále stála mezi soukromým a veřejným neprostupná zď. Neolozžíme nějak toto jejich přiblížení prostřednictvím právní řeči demokracii sami?

Rozdíl mezi soukromým a veřejným je stále v pohybu. Podle formální definice soukromá sféra je oblast svobody chráněnou proti invazi

z vnějšku, sféra veřejná je naopak oblast povinností z vnějšku kontrolovaných. Benjamin Constant píše ve roce 1819 v Paříži slavnou řeč *De la liberte des ancients comparee a celle des modernes* neboli o rozdilu mezi antickou a moderní delnicí svobody: ta řecká byla svobodou účastni se veřejného rozhodování, zatímco svoboda moderního člověka je především svobodou soukromou, úsilím o nezávislost na veřejné moci. Constant v tom viděl určité nebezpečí pro demokracii, jakousi tendenci k pasivě, jejími důsledkem je pak oligarchie: veřejně zájmy jsou pod kontrolou úzke skupiny politiků. Největší události západních politických dějin je zesoukromění náboženství, které se v osmnáctém století postupně z veřejné povinnosti změnilo v soukromý názor poddaných. V zdeřlaně naopak ze soukromé preference stalo veřejnou povinností. V každém případě naše sexuální preference jsou naší soukromou svobodou.

Moc je paralyzována v okamžiku, kdy je nenapravitelně zpychována její legitimita. Připomínám si různé historické zdroje legitimacy moci. Císařova moc byla legitimizována tím, že kormu položil na hlavu císařské papěři, a symbolizoval tak božský původ císařské moci. Legitimita absolutního státu doby baroků byla vyvozena z neutrality státní moci, delmována jako racionální mechanismus řízení speciálně vyškolenými úředníky, kteří mají svůj vlastní étnos nezávislosti. Všeť takové moci je třeba náboženství nebo morálka soukromým názorem občánů. Legitimita demokratické moci je založena na tom, že strany získávají ve zovněšních zemích po boku reprezentovat zájmy většiny a vládnout v její prospekch, i když nej je jen v prospěch. Dnes všichni nejasně cítíme, že legitimita moci pochází z médií. Ze legitimní moci je konstruována masovou komunikací a že to demokracii tuneluje, vyprázdnuje. Politická moc je legitimní, protože politici se dle sání na reprezentativní kahanátek v mediálním mlynsku a díky tomu mají právo nám vládnout. Je to tragické.

Hans Georg Gadamer upozornil, že je pro americkou demokracii velmi limitující a závazným omezením jednodušky klad, kdo není tolemnický, nemůže být prezidentem Spojených států. Mluvil jsem o tom při mnohokrát. Pro klasickou politickou filozofii je to vlastně skandál. Kdybychom např. klad řekl, že prezidentem USA může být jen *bohatý člověk*, mělo by to svůj politický a historický smysl. Vždyť USA jsou kapitalistickou velmocí, vše je tu podřízeno růstu kapitálu. Lze argumentovat pro nebo proti, věřit v možnost změny výroční nebo vývojem, to vše známe. Ale biologičnost je zcela nová a nečekáný zdroj legitimacy, je příliš abstraktní, jen těžko se můžeme smířit s omezením, které nám vnučuje, a integrovat je do naší občanské a liberální politické tradice.

Mnohokrát jsem mluvil o vztánské síle jako o zlomu v dě-

řele, lementovatelně jedinečné příběhy, naše vzpurné postoje a hrabavobské životní směřování jako naše poslední možnost před právnickou občecností. Povazují to za největší ohrožení svobody v současné době. A členství v NATO nám nepomůže se proti tomuto ohrožení bránit, spíše naopak. Připadá mi, že jsme promárnili naši zkušenost s totalitarismem, že jsme tragicky bezmocni vůči lůzobám, které přicházejí ze Západu.

Dnes všichni nejasně cítíme, že legitimita moci pochází z médií, že legitimní moc je konstruována masovou komunikací a že to demokracii tuneluje, vyprázdnuje

L.N.: Ohrožská moci médií, která se tu naplno projevila, navozuje dojmem, jako by se politika neodehrávala jinde než na televizní obrazovce, na stránkách novin či internetu. Je tato virtuální a „zářivá“ politika ještě schopna rozhodování?

Moc je paralyzována v okamžiku, kdy je nenapravitelně zpychována její legitimita. Připomínám si různé historické zdroje legitimacy moci. Císařova moc byla legitimizována tím, že kormu položil na hlavu císařské papěři, a symbolizoval tak božský původ císařské moci. Legitimita absolutního státu doby baroků byla vyvozena z neutrality státní moci, delmována jako racionální mechanismus řízení speciálně vyškolenými úředníky, kteří mají svůj vlastní étnos nezávislosti. Všeť takové moci je třeba náboženství nebo morálka soukromým názorem občánů. Legitimita demokratické moci je založena na tom, že strany získávají ve zovněšních zemích po boku reprezentovat zájmy většiny a vládnout v její prospekch, i když nej je jen v prospěch. Dnes všichni nejasně cítíme, že legitimita moci pochází z médií. Ze legitimní moci je konstruována masovou komunikací a že to demokracii tuneluje, vyprázdnuje. Politická moc je legitimní, protože politici se dle sání na reprezentativní kahanátek v mediálním mlynsku a díky tomu mají právo nám vládnout. Je to tragické.

Politická moc v Clintonově případě ztratila jakoukoliv distanci, odstup, jakoukoliv alespoň minimální „zveřejněnost“, bez níž moc přestává být legitimní 17. století, kdo mediamistický velmi pravě, že „lo vlapje se nesmíkat“. V případě Clintony to dokonce vypadá jako minimální požadavek, že pravděpodobně, že tento trend k univerzálnímu vycisřání bude zvracen. Myslim, že politice se od novému oddělí nějakou šňůrou s třápeti, vymezující přísné místo jednéh a druhých. Pr, už taková snůha funguje v českém parlamentu. Zdá se mi také, že tato aféra stává s novou nelichávitostí otázku vztahu mezi a legitimní moci. Média moc legitimizují a zase delegitimizují, dupdující pro jedno i druhé se nám ale zdá stále méně legitimní. Vzniká potřeba nějakého umělého odstupů politiky (a nejen te) od médií. „Ze“ takový odstup je nutný, vime, jak je realizovat, nevěstíme.

Viktor Bezděček, spolupracovník redakce

Styl vyšetřování udělal hodně pro legitimizování pornografie ve veřejném prostoru. Vždyť díky neutrálnímu, právníkovskému jazyku se obscennost etabluje v samém srdci veřejného prostoru - ve zprávách.

na slova! Tím svévolným a nekoherentním vládcem jsou dnes média, z jejichž temných choutek právníci svými delmicemi a vyšetřovatelskými rituály dělají systém. *Právní stát je stát, ve kterém se právníci mají dobře* - větím, že toto je jediná legitimní charakteristika právního státu, a bojím se, že imperialismus právního pohledu, který chce zahrnout vše do své obscenní kompetence, je dnes už nezastavitelný. Neumíme mu už vzdorovat, neumíme bránit naše ne-

Mgr. Frolik v Táboře

Dne 10. září 1994 navštívil město Tábor na pozvání okresní pobočky KP V ředitel archivní a spisové služby ministerstva vnitra pan Mgr. Jan Frolik. Stejně jako při návštěvě náměstka ministra vnitra M. Fendrycha i tentokrát chyběla pozornost sdělovacích prostředků. Jak je vidět, oběti komunistického režimu se v očích mnoha lidí, zvláště úsku, stávají obtížným a dotěrným dědictvím, jehož živé připomínky - vězni let padesátých - by už měli co nejrychleji zemřít, aby se mohla učinit ta výtoužená lůstá čára za minulostí.

Tak třeba s.Grebencíček se snaží pro veřejnost udělat z protiprávní a zločinných organizací komunistické strany, Lidových milicí, StB a Pohraniční stráže neškodná společenská sčeskupení či hnutí.

Pak Mgr. Frolik zascvěně odpoval na kladené otázky. V přátelské atmosféře a pohodě (neboť Mgr. Frolik je také bývalý politický vězeň) nás informoval o akci "Kámen" (falešné hranice), o agentu Malčím (Babice) a o akci "Úkryty" (speciální komando StB hledalo na našem území zlato a dokumenty z doby okupace).

Kromě informací o hromadném vražobí Bělousovi (má na svědomí přinejménštn 80 vražd uprchlíků, které místo převčedení přes hranice ubíjel), později odsunutém do bývalého SSSR, osvětil nám spoustu dalších případů a zodpověděl množství otázek. Je smutné, že se veřejnost dozídá o těchto besedách jediné v měsíčníku Tábor, i když tyto besedy jsou zřejmě jediné v celé naší republice.

Stanislav Kovář

"Zpravocaj KP V" č. 7/1994

„Advokátka chudých“ Elvíra Tomášková se nehodlá vzdát v boji se soudy

Právnička stále kritizuje práci soudců

Za nezávislost českých soudů se skrývá pýcha, nalost a pohrdání ústavním právem. Nikoli špatné zákony, ale justice skrz narozkrz prolezlá duchem komunismu, to jsou příčiny zomalé práce soudů i oprávněné kritiky uzemského soudnictví ze strany EU.

ČESKÉ BUDĚJOVICE - Takové i podobné věty občas s oblibou mluví na různých demonstracích i tiskových konferencích českobudějovické advokátka Elvíra Tomášková. Dlouholetá kritička české justice nezastupuje známé i neznámé právníky v republice.

V Českých Budějovicích kolují mezi lidmi o Elvíře Tomáškové dvě charakteristiky. Příznivci ad-

vokátka stále považují za neohroženou bojovnici za práva slabých a utlačovaných, ženu, která se za žádných okolností nedá zastrašit a na rozdíl od jiných právních kritizuje komunistické praktiky v české justici.

Odpůrci Tomáškové, mezi nimiž nejsou jen napadení soudci, ale také někteří její bývalí klienti, používají naprosto jinou charakteristiku. Domnívají se, že Tomáškové jde o publicitu víc než o právo a za trochu světské slávy je ochotna udělat cokoli. „Nic jiného jí asi nezbyvá,“ tvrdí ti, kteří nesouhlasí s bojovnými metodami českobudějovické „advokátky chudých“.

Stejně skončím u mytí nádobí, říká advokátka

Podle názoru odpůrců je Elvíra Tomášková především málo vzdělaná a erudovaná právnička, která prohrané soudní spory řeší tím, že pořádá demonstrace a zpochybňuje nezávislost soudců. El-

víra Tomášková sama sebe vidí jako ženu, která stejně jednou skončí místo v advokacii u mytí nádobí někde v hospodě. „Oni mě zlikvidují,“ říká s oblibou. „Oni tím, že brání sami sebe, brání celou tu řadu.“

Elvíra Tomášková kritizuje především fakt, že v české justici působí ještě celá řada soudců z předlistopadové éry. Tvrdí, že tyto lidé nejen nemohou změnit své návyky z dob komunismu, ale navíc uří naprosto stejné metody i mladé začínající soudce. „Oni nenávidí tenhle režim, oni se cítí po listopadu za ažení a teď se musí těm, kteří o nich pochybovali,“ říká advokátka Tomášková.

Časté stížnosti na nedostatek soudců jsou podle ní jen zástěrka. „Podívejte se na věk lidí ve vedení soudů. Oni tam sedí a budou sedět, aby drželi místa svým příbuzným a známým.“ Tomášková míní, že v civilizovaných zemích není možné, aby jako v Cechách pracovali u jednoho soudu

v jednom městě otec a syn, matka a dcera nebo manželé. „U nás je to zcela běžné, stačí se podívat na českobudějovický soud,“ říká advokátka.

Restituční kauzy jsou prý příkladem krize

Klasickým příkladem tvale krize české justice jsou podle Tomáškové restituční kauzy, které jsou její doménou. „Znáám případy, kdy mezi jednáními uplynul rok i více. Ti restituční přítom mohli každou chvíli zemřít,“ sčítá se Tomášková. Dodává, že osobně otec zabíral jako státní úředník majetek soukromníkům. „Copak můžeme čekat od syna?“ ptá se Tomášková.

Jedinou šancí, jak zmírnit justici k lepšímu, jsou podle ní rozsáhlé personální změny, ke kterým zatím žádný ministr nenašel odvahu. „Jak to, že to pořádku z politiků nevadí?“ rozčiluje se Tomášková. Marek Kerles

Úřady si nemají platit drahé advokáty, tvrdí kritička soudnictví

ČESKÉ BUDĚJOVICE - Elvíra Tomášková se ve svých aktivitách nemejeje jen na kritiku české justice a soudů. Tvrdí například, že státní, okresní a městské úřady si nemohou, jak to dělají dosud, najímat drahé externí advokáty, kteří pak u soudů bojují proti daňovým poplatníkům za jejich peníze. Jestliže podle Tomáškové úředník vydá zamítavé stanovisko například k restituci, musí své rozhodnutí umět zdůvodnit a obhájit před soudem.

„Zatím si ale například okresní úřady najímají externí advokáty, kteří úředníky před soudem zastupují. Občan tak paradoxně ze svých daní platí právníky protistraně, ačkoli sám nemá peníze na vlastního právního zástupce,“ míní Tomášková. Úředník podle ní musí umět obhájit svůj postup před sou-

dem, jinak je na úřadě zcela zbytečné. Tomášková navíc považuje podobné způsoby za možnost, jak obejít lustrací zákon, kterému najatí soukromí právníci nepodléhají, a přesto zastupují stát.

Jiří Schmidtschlager z právního oddělení českobudějovického okresního úřadu přitom najímání externích advokátů nepovažuje za nic protizákonného. „Kdyby to bylo něco nelegálního, soud by najatého advokáta, zastupujícího úřad, prostě k jednání nepustil,“ řekl Schmidtschlager. Úřady si podle něj najímají k právním službám externí zaměstnance, protože mimo jiné nemají peníze na zaměstnání stálých pracovníků sil v tomto oboru. „Když nějakému advokátovi nabídneme plat, zeptá se nás, jestli je to jenom záliba,“ postěžoval si Schmidtschlager. Kerles

Profesní dráha Elvíry Tomáškové. Dvaapadesátiletá českobudějovická právnička Elvíra Tomášková, původní profesí fotografka, vystudovala na konci 70. let v Týně nad Vltavou střední školu pro pracující, kterou sama označuje za dělnickou přípravku. „Klidně napíšte, že to byla komunistická škola a její absolventi se dostávali na vysoké školy většinou bez přijímacích zkoušek,“ říká advokátka. Zároveň však tvrdí, že ona sama po neshodách s vedením přípravky nedostala obvyklé doporučení, a musela tedy projít řádným přijímacím řízením na Právnickou fakultu v Brně, kterou pak v denním studiu absolvovala.

Tomášková chce publicitu, míní soudce

První příčky na seznamu zaměstnanců justice tvrdě kritizovaných Elvírou Tomáškovou pravidelně obsazuje mimo jiné předseda českobudějovického krajského soudu.

ČESKÉ BUDĚJOVICE - Za bývalého, vyhroceného komunismu se zastaralým myšlením, který ve věku 66 let nemůže zastávat tak náročnou funkci, označuje advokátka Elvíra Tomášková předsedu českobudějovického krajského soudu Miloslava Sukdola.

Publicita za každou cenu?

„Paní doktorka mě nevíce udivuje právě svými prohlášeními na předlistopadové soudce,“ řekl LN Sukdol, sám v roce 1970 z politických důvodů odvolaný z justice. Talář si mohl obléknout znovu až po roce 1990. Sukdol tvrdí, že zatímco se on a další politici pronášedlování soudci neschmálí vrátit k justici, kritička komunismu Elvíra Tomášková vystudovala „dělnickou právní přípravku“ pro dělnické kádry a pracovala jeden čas jako prokurátorka v severních Cechách.

„Právě takoví lidé, dělničtí kádry, narychlo dozvěděli, měli za komunismu na rozdíl od nás čsude dveře otevřené,“ uvedl Sukdol. Za aktivitami českobudějovické advokátky jednoznačně vidí snahu získat publicitu doslova za každou cenu. „Ona totiž nekritizuje obecně soudce, kteří soudili už za komunismu. Ona kritizuje a okamžitě napadá především ty soudce, kteří v soudním sporu nerozhodnou v její prospěch nebo ve prospěch jejího klienta,“ tvrdí Sukdol. Dodal, že k dalším napadením a invektivám ze strany Tomáškové na svou osobu se nehodlá vyjadřovat. „Nemám to cenu, je to jen voda na její mlýn,“ míní Sukdol.

Na rozdíl od Tomáškové se nedomnívá, že by v jižních Cechách pracovali soudci pomalu a záměrně prodlužovali restituční kauzy. „Sporné o restituce už nám zbylo jen několik a v některých okresech už nejsou dokonce žádné,“ řekl Sukdol. Naprostá většina podobných soudů se přitom už dnes podle něj týká individuálních sporů, kdy proti sobě nestojí organizace a jednotlivci, ale jedná se o spory mezi osobami. „Je to problém zákona, zákonodárce řekl, že v restitucích se jedná o nápravu některých křivd. Pak si restituční na prodlužování soud-

ních sporů, které potřebují rozsáhlé důkazy řízen, musejí stěžovat na parlament, nikoliv na soudce,“ do dal Sukdol.

Příbuzní v justici mohou být problém, míní soudce

Jako možný etický problém vidí předseda soudu jedině Tomáškovou kritizovanou příbuzenskou vztahy mezi zaměstnanci justice. Sukdol přiznal, že i u českobudějovického soudu nejsou žádnou výjimkou sourozenecké, rodičovské nebo manželské dvojice. „To ale není žádné českobudějovické specifikum. To je situace v celé republice,“ řekl Sukdol. Na druhou stranu si prý za celých devět let nepamätuje, že by například manželka soudila jeden proces a její manžel poté vyřizoval odvolání. „To je naprosto nemožné. Pokud by si podobnou okolnost neuvědomovali sami soudci, pamätuje na ni zákon.“

Příbuzenské vztahy u soudů vyplývají podle Sukdola z profesního zaměření rodiny, která bydlí v jednom městě, nebo z manželství uzavřených ještě na právnické fakultě nebo na pracovišti. „Člápu, že tyto příbuzenské vztahy mohou někteří lidé vidět jako etický problém,“ uzavřel Sukdol. Marek Kerles

Příklady tvrzení Elvíry Tomáškové

- Soudci si neuvědomují, že justice není povolání, ale otázka charakteru.
- Českou justici ovládají lidé z předlistopadové éry, kteří nejsou schopni přizpůsobit se novým podmínkám.
- Mnoho soudů v republice ovládají rodinné klany. Při neúměrném prodlužování soudních procesů nejsou na vině špatné zákony, ale laxnost soudů.
- Úředník, který například vydá zamítavé stanovisko k restituci, by se měl u případného soudu hájit sám, nikoliv prostřednictvím nějakého právníka, placeného z peněz daňových poplatníků.

Franco LN

„Res publica“ č. 47/1998

INZERCE

Elektrárenská společnost ČEZ

Naším cílem je vyrábět elektrinu co nejehospodárněji a s co nejmenšími negativními vlivy na životní prostředí. Dokončili jsme odsíření všech našich uhelných elektráren - celkem 6 400 MW.

Do konce tohoto roku navíc čtyřtřinu nejstarších uhelných bloků odstavíme.

Podávalo se nám tak splnit předsevzetí, které jsme si dali před šesti lety.

Spolu s námi přestalo kouřit 6 500 lidí.

Děkujeme všem, kteří se zapojili do soutěže

Přestáváme kouřit - zkuste to také

V letech 1982 až 1987 pracovala Tomášková jako prokurátorka nejprve v Plzni, poté v Ústí nad Labem. „Působila jsem pouze na úseku kriminality mládeže,“ říká. Od roku 1987 do roku 1989 byla Tomášková kulturní referentkou na Krajském národním výboru v Českých Budějovicích. Posledních devět let se soukromou praxí. V roce 1994 vystoupila Tomášková z České advokátní komory.